

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 2001-2002

26 juni 2002

VOORSTEL VAN RESOLUTIE

**– van de heer Carl Decaluwe, mevrouw Mieke Van Hecke
en de heren Eric Van Rompuy en Eddy Schuermans –
betreffende een toekomstgericht beleid voor de lokale radio's**

VERSLAG

**namens de Commissie voor Cultuur, Media en Sport
uitgebracht door de heer Frans De Cock**

Samenstelling van de commissie :

Voorzitter : de heer Jos Stassen.

Vaste leden :

de heren Carl Decaluwe, Bart De Smet, Eddy Schuermans,
mevrouw Mieke Van Hecke ;

de heren Frans De Cock, Peter Gysbrechts, Marino Keulen,
Guy Sols ;

de heer Wilfried Aers, mevrouw Niki De Gryze, de heer
Miel Verrijken ;

de heren Chokri Mahassine, Dany Vandenbossche ;

de heer Jos Stassen ;

de heer Herman Lauwers.

Plaatsvervangers :

mevrouw Gisèle Gardeyn-Debever, de heer Luc Martens,
mevrouw Riet Van Cleuvenbergen, de heer Gilbert
Vanleenhove ;

de heren André Denys, Jacques Devolder, Jacques
Laverge, Paul Wille ;

mevrouw Marijke Dillen, de heren Pieter Huybrechts, Felix
Strackx ;

de heren Peter De Ridder, André Van Nieuwkerke ;

de heer Jo Vermeulen ;

de heer Jan Roegiers.

Zie :

1091 (2001-2002)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Hoorzitting
- Nr. 3 : Amendement

Zie ook :

1223 (2001-2002)

- Nr. 1 : Voorstel van decreet
- Nr. 2 : Amendementen
- Nr. 3 : Verslag

INHOUD

	Blz.
1. Toelichting door de heer Carl Decaluwe, mede-indiener	4
– Overzicht van het beleid uit de vorige legislatuur	4
– Regeerakkoord juli 1999	4
– Overleg met de Franse en Duitstalige Gemeenschap over een nieuw frequentieplan ...	4
– Toekomstige frequentieplanning	4
– Nood aan concrete maatregelen ten behoeve van de lokale radio's	5
– Aanbevelingen aan de Vlaamse regering	6
2. Bespreking	7
– Voorafgaande contacten met de lokale radio's	7
– Reclamewerving door de lokale radio's	8
– Frequentieverdeling	8
3. Hoorzitting met vertegenwoordigers van de lokale radio's	8
4. Voortzetting van de bespreking	8
– Pleidooi voor een snelle coördinatie van de frequentieverdeling	8
– Rol van het VCM bij de toe te kennen radiolicenties	10
– Beslissing tot samen behandelen met het voorstel van decreet houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995 (Stuk 1223, nrs 1 tot en met 3)	11

DAMES EN HEREN,

De Commissie voor Cultuur, Media en Sport behandelde op 16 april, 7 en 14 mei, en op 13 en 20 juni 2002 het voorstel van resolutie betreffende een toekomstgericht beleid voor de lokale radio's (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1091/1*).

Op 16 april 2002 werd het voorstel van resolutie toegelicht en vond een korte bespreking plaats, waarbij werd besloten tot het organiseren van een hoorzitting op 7 mei 2002. Tijdens deze hoorzitting werd ook de nota van de regering "Particuliere radio in Vlaanderen" rondgedeeld, die als bijlage bij dit verslag werd opgenomen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1091/2*).

Op 14 mei 2002 werd in de commissie een evaluatie gehouden van de elementen die tijdens de hoorzitting werden aangereikt. Daarbij werd o.a. ook meegedeeld dat over hetzelfde onderwerp als voorliggend voorstel van resolutie, door de meerderheid een voorstel van decreet wordt ingediend (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1223/1*).

Op de commissievergadering van 13 juni 2002 werden het voorstel van resolutie (stuk 1091/1) en het voorstel van decreet (stuk 1223/1) samen behandeld. Aangezien de Commissie akkoord gaat om in het voorstel van decreet rekening te houden met de bekommernissen die in het voorstel van resolutie zijn opgenomen werd het voorstel van resolutie nr. 1091 zonder voorwerp. De voorgaande besprekingen die in voorliggend verslag werden opgenomen vormen echter een essentiële basis waarop in het verslag over het voorstel van decreet nr. 1223 wordt verder gebouwd (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1223/3*).

1. Toelichting door de heer Carl Decaluwe, mede-indiener

– Overzicht van het beleid uit de vorige legislatuur

De heer Carl Decaluwe stelt dat het niet de eerste keer is dat de problematiek van de lokale radio's in deze commissie aan bod komt. Hij wil de commissieleden evenwel een uitgebreid overzicht van het beleid uit de vorige legislatuur besparen, en verwijst hiertoe naar de schriftelijke toelichting.

– Regeerakkoord juli 1999

Volgens de spreker wordt in het regeerakkoord van juli 1999 duidelijk gesteld dat er 'voor de particuliere radio's voor het einde van het jaar een plan zal worden uitgewerkt zodat de beschikbare frequentieruimte in Vlaanderen maximaal wordt benut'.

In december 1999 wijst de Vlaamse regering de onderzoeksopdracht voor het frequentieplan toe aan Nozema. Dat bureau moest evenwel enkel onderzoeken of er op de band 87.5 tot 102.4 MHz, die tot dan exclusief was toegekend aan de openbare omroep, nog vrije frequentieruimte is om landelijke commerciële radio mogelijk te maken. De CD&V-fractie heeft er herhaaldelijk op aangedrongen om het regeerakkoord volledig uit te voeren, en dus een frequentieplan op te stellen voor zowel de lokale als de landelijke radiostations. Minister Dirk Van Mechelen stelde dat dit echter de zaak zou compliceren en de start van de landelijke commerciële radio's zou vertragen.

– Overleg met de Franse en Duitstalige Gemeenschap over een nieuw frequentieplan

Zowel de Franse Gemeenschap als de Vlaamse Gemeenschap stelden een voorstel op voor een nieuw frequentieplan. Tijdens intensieve onderhandelingen werden deze plannen volgens de heer Carl Decaluwe naast elkaar gelegd en besproken. Men kwam tot drie lijsten. Een eerste lijst bevatte de frequenties waarover een technisch akkoord was bereikt. De tweede lijst bevatte de frequenties waarover een technisch akkoord zo goed als zeker zou kunnen worden bereikt voor een vooropgestelde datum. Een derde lijst bevatte de incompatibiliteiten waarover het zeer moeilijk zou zijn om een akkoord te bereiken, en die verder onderzoek en besprekingen vereisten.

– Toekomstige frequentieplanning

De spreker verwijst naar de beleidsbrief Media 2001-2002, waarin het volgende werd vermeld: 'na de afwerking van het Vlaams plan in de band 87.5 – 102.4 MHz zal, zoals reeds aangegeven in de beleidsnota Media, de band 102.5 – 104.8 MHz herpland worden. De optie van de Vlaamse regering bestaat erin in deze band regionale particuliere radio mogelijk te maken.' In de beleidsbrief stelde de Vlaamse regering dat het de bedoeling is voor

eind 2002 een oplossing te vinden voor de globale problematiek.

Ook is er de wil om het koninklijk besluit van 10 januari 1992 betreffende klankradio-omroep in frequentiemodulatie in de band 87.5 – 108.0 MHz aan te passen.

De heer Carl Decaluwe vermeldt verder dat de minister reeds enkele malen heeft aangedrongen bij zijn federale collega bevoegd voor Telecommunicatie, minister Rik Daems, om hier spoed achter te zetten. Vandaag staat men echter nog steeds even ver als twee jaar geleden.

– *Nood aan concrete maatregelen ten behoeve van de lokale radio's*

De kern van het voorstel van resolutie is volgens de heer Carl Decaluwe dat er een dringende behoefte bestaat aan een concreet toekomstgericht Vlaams beleid voor de lokale radio's. De spreker verwijst naar zijn interpellatie in juni 2001 tot minister Van Mechelen over de toekomst van de lokale radio's. (*Hand. VI. Parl. 2000-2001, nr. C218,8*). De minister noemde de lokale radio's toen de vergeten radio's of de paria's van het medialandschap. Naar aanleiding van deze interpellatie diende de CD&V-fractie een motie van aanbeveling in waarin werd gepleit voor een maximaal aantal lokale radio's met een volwaardig zendcomfort. Ook werd aan de Vlaamse regering gevraagd om snel duidelijkheid te geven over een rechtszekere toekomst van de lokale radio's inzake vergunningen en zendcomfort. Eind 2001 zouden alle erkenningen van de lokale radio's immers vervallen. Vervolgens werd door deze commissie een gezamenlijk initiatief genomen om de erkenningen met één jaar tot eind 2002 te verlengen. Dit voorstel van decreet werd door het Vlaams Parlement goedgekeurd (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, 890/1*). Sindsdien hoort men af en toe positieve geruchten als zou er bijna een oplossing zijn.

De spreker stelt dat hij onlangs met een aantal collega's waaronder mevrouw Mieke Van Hecke en de heren Eddy Schuermans en Eric Van Rompuy contacten heeft gehad met de lokale radio's. In het decreet over de toekenning van zendvergunningen voor lokale radio's staat duidelijk dat twaalf maanden vóór het vervallen van de licenties, dus vanaf 1 januari 2002, de nieuwe erkenningsronde moet worden opgestart door het bekend maken van de beschikbare frequenties. Deze deadline is al ruimschoots overschreden. De vergunningen nog eens voor een jaar verlengen, is een mogelijke oplossing, maar dit zou geen blijk geven van behoorlijk bestuur.

De heer Carl Decaluwe merkt op dat de onderhandelingen met de Franse en Duitstalige Gemeenschap over de frequenties tot op heden nog steeds niet werden afgerond. De spreker stelt dat er voorzover hij weet ook nog geen voorontwerp van decreet in de maak is. Bovendien stelt hij vast dat het Vlaams Commissariaat van de Media (VCM) in afwachting van deze nieuwe regelgeving ook niets onderneemt.

De voorbije dagen hebben de lokale radio's Radio Donna gestoord. De spreker keurt dit niet goed, maar heeft wel begrip voor het ongenoegen van de lokale radio's. In Vlaanderen zijn er nog een driehonderdtal lokale radio's, waarvan een groot aantal tot een keten behoren. Zij stellen honderden mensen tewerk, zien de einddatum voor hun vergunning steeds korter bij komen, en stellen vast dat de politieke wereld blijkbaar geen aandacht heeft voor hun bekommernissen.

Een tweede element is dat ook de Franstalige radio's in Wallonië zich beginnen te roeren. Er zijn reeds klachten ingediend bij de Franse Gemeenschapsminister over storingen door Q-Music. De spreker vindt dit merkwaardig, omdat het frequentieplan landelijke commerciële radio tot stand kwam in overleg met de Franse Gemeenschap. Nu blijken er opnieuw ernstige storingen te zijn en wil men dat de Franstalige minister optreedt.

De heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, merkt op dat radio France Culture geen zender is van de Franse Gemeenschap, maar van Frankrijk, en dat Frankrijk akkoord was met de coördinatie.

De heer Carl Decaluwe vervolgt dat ook in Wallonië de lokale radio's problemen kennen. Het verast de spreker dat men eerst akkoord gaat, dat alles operationeel wordt, en vervolgens vastloopt.

De spreker stelt dat uit de contacten die hij de voorbije weken met de lokale radio's had, blijkt dat hun technische situatie hoe langer hoe moeilijker wordt. Wegens een gebrek aan zendcomfort krijgen ze het steeds moeilijker om de nodige financiële middelen te vinden. Intussen moeten ze wel investeringen doen, onder meer op het vlak van de nieuwe technologie. Bovendien zullen de lokale radio's genoodzaakt zijn om hun personeel te ontslaan als ze voor het einde van het jaar geen erkenning krijgen. Ze zullen dan zelfs moeilijkheden hebben om in orde te zijn met de ontslagregeling. Deze problematiek heeft dus ook een belangrijk sociaal luik.

De spreker stelt dat de CD&V-fractie een duidelijke visie heeft met betrekking tot de problematiek van de lokale radio's. Het is de bedoeling om de problematiek bovenaan op de politieke agenda van deze commissie te plaatsen. Er moet zo snel mogelijk duidelijkheid komen. Er is decretaal bepaald dat de procedure voor de toekenning van de nieuwe licenties voor de lokale radio's twaalf maanden vóór de vervaldatum moet worden opgestart. Deze termijn wordt niet gehaald. Dit betekent dat er ofwel decretale aanpassingen nodig zijn, ofwel een verlenging van de erkenning. Voorts zitten de lokale radio's met een grote onzekerheid voor zowel het personeel, de investeringen en de reclamewerking. Als de licentie voor het derde jaar op rij met één jaar wordt verlengd, geeft dat geen blijk van goed bestuur.

De spreker stelt verder dat men zich inderdaad vragen kan stellen bij de kwaliteit van sommige lokale radio's, maar dat de meeste lokale radio's wel zeer veel inspanningen leveren om kwalitatief goede programma's met een gemeenschapsfunctie te maken. De spreker stelt dat men hoe dan ook moet komen tot een herindeling van het etherlandschap. Ook een beperkte schaalvergroting dringt zich op. De CD&V-fractie denkt na overleg met het veld dat de 8 km zendbereik achterhaald is. Men zou moeten gaan naar 15 km zendcomfort, zodat men een 200.000 luisteraars kan bereiken en een zekere economische leefbaarheid heeft. Spontane fusies en samenwerkingsverbanden tussen de zenders mogen niet langer worden gestraft. De spreker hoopt dat de basis grondig zal worden geconsulteerd alvorens enig overheidsinitiatief zal worden ondernomen.

– *Aanbevelingen aan de Vlaamse regering*

De heer Carl Decaluwe meent dat de CD&V-fractie kiest voor een realistische oplossing. Er werd met een hondertal vertegenwoordigers van de lokale radio's gepraat. Een groot aantal lokale radio's pleit ervoor dat er in afwachting van een nieuw frequentieplan zo spoedig mogelijk een nieuwe decretale regeling komt om de huidige zendvergunningen met drie jaar te verlengen. Dit zou een zekere rechtszekerheid bieden. De minister kan dan ook in alle rust, eventueel in samenspraak met het parlement, een visie uitwerken.

Ten tweede zou een volledige en objectieve inventarisatie moeten worden opgesteld van de beschikbare en gebruikte frequenties op de FM-band. Uit ervaring weet men dat de resultaten van een onderzoek vaak afhankelijk zijn van de opdrachthouder. Momenteel heerst er grote technische onduidelijkheid. Op hoorzittingen verklaarden belangrij-

ke deskundigen van onder meer het BIPT, Alcatel, en de VRT gewoon het tegenovergestelde van elkaar. Hoe kan het parlement dan oordelen wie er gelijk heeft? Misschien zouden ook onafhankelijke buitenlandse deskundigen moeten worden betrokken. Een objectivering van het dossier is dus zeker nodig. De lokale radio's vertonen, al dan niet terecht, een aversie voor de administratie, omwille van een gebrek aan objectiviteit.

Ten derde wordt aan de Vlaamse regering gevraagd om een rondetafelconferentie te organiseren om met de deskundigen en de sector te zoeken naar oplossingen voor de organisatie van het radiolandschap op middellange en lange termijn.

De spreker stelt dat de vertegenwoordigers van de lokale radio's waarmee hij contact heeft gehad – iedereen was uitgenodigd, ongeacht zijn achtergrond, politieke kleur, ketenvorming of niet – unaniem zeiden dat de lokale radio's een vergeten sector zijn, en dat er geen contact of gestructureerd overleg is met de overheid. Men betreurt dat men aan de kant is geschoven. Men is verontrust over beleidsplannen die nu en dan in de media worden gelanceerd, bijvoorbeeld over digitale radio en ketenvorming. Er zou terzake zo snel mogelijk duidelijkheid moeten komen.

Een ander punt is dat het VCM ook op het vlak van de lokale radio's niet werkt, én onbekwaam is. Als men de dossiers met betrekking tot de lokale radio's uit de voorbije jaren bekijkt, dan stelt men vast dat er geen lijn zit in de besluitvorming van het VCM. Wat voor de ene niet kan, kan voor de andere wel. De beslissingen worden ook onvoldoende of niet gemotiveerd. Dit ongenoegen leeft niet bij één of twee lokale radio's, maar bij zo goed als alle lokale radio's waarmee de spreker contact heeft gehad. De competentie bij het VCM is totaal afwezig. De lokale radio's zijn hiervan het grote slachtoffer. De spreker stelt hier de volgende weken nog op te zullen terugkomen, eventueel in de vorm van een interpellatie. Hij hoopt ook om n.a.v. het Jaarverslag 2001 van het VCM de commissarissen hierover te kunnen ondervragen.

De spreker vervolgt dat uit de contacten met de lokale radio's blijkt dat er ook een spanningsveld is ten aanzien van de administratie, al wil de spreker terzake geen partij trekken. Hij beseft in welke moeilijke situatie de administratie moet werken. Vandaar dat hieraan ook aandacht wordt besteed in het voorstel van resolutie.

Ten vierde is ook de maatschappelijke context een belangrijk gegeven. De lokale radio's willen duidelijk de gemeenschapsfunctie, de lokale band, het

sociale weefsel proberen te herstellen. Dit is van cruciaal belang. Vandaar dat de lokale radio's zich evenals de CD&V-fractie afzetten tegen het fenomeen van de regionale radio's. Men moet zo kleinschalig mogelijk proberen te werken, maar wel met aandacht voor de economische leefbaarheid.

Ten vijfde wordt de oprichting van een steunpunt voor lokale radio's gevraagd. De lokale radio's hebben vele vaste medewerkers, maar zijn toch nog altijd sterk afhankelijk van de talrijke vrijwilligers. Deze vrijwilligers, die in Vlaanderen met honderden zijn, hebben nood aan één of andere vorm van professionele begeleiding. Opdrachten voor het steunpunt kunnen zijn : beleidsvoorbereidend werk, professionalisering van de sector, ondersteuning van vrijwilligers.

Ten zesde wordt gevraagd om het personeelskader van het VCM uit te breiden met onafhankelijke deskundigen inzake radiozenders. Als men de lokale radio's nog een plaats wil geven, moet de administratie het VCM de nodige ondersteuning geven.

Het is de bedoeling om met dit voorstel van resolutie de problematiek van de lokale radio's bovenaan de politieke agenda te plaatsen. Er moet zo snel mogelijk duidelijkheid en rechtszekerheid komen voor de sector. Zo lang er onduidelijkheid is over het VCM, kunnen de betrokken commissarissen, die geen enkele geloofwaardigheid hebben, niet beslissen over de erkenningen van de toekomstige lokale radio's. Eerst moet er schoon schip worden gemaakt.

Ten slotte is er ook een sociaal aspect aan deze problematiek verbonden. Honderden mensen zijn rechtstreeks of onrechtstreeks in de sector actief. Zij worden nu geconfronteerd met de erkenningen die dreigen te vervallen en met de vrees om hun job te verliezen. De CD&V-fractie stelt niet dat in de toekomst alle bestaande lokale radio's moeten worden erkend. Als men gaat tot 15 km en meer zendcomfort, betekent dit automatisch dat er minder radio's zijn. Er moet daarom naar een optimalisatie van de beschikbare en gebruikte frequenties op de FM-band worden gezocht.

De spreker vraagt namens de CD&V-fractie dat er een hoorzitting over deze problematiek wordt gehouden. Het is de uitdrukkelijke vraag van heel de sector om hun bekommernissen over het toekomstig beleid naar voren te kunnen brengen op een hoorzitting. Vervolgens zouden de minister of de meerderheidspartijen een decretaal initiatief kun-

nen nemen. De spreker stelt dat de CD&V-fractie hier graag op een positieve manier vanuit de oppositie aan zou meewerken. Zo zou men een duidelijk signaal kunnen geven aan de lokale radio's dat zij door de regering en het parlement nog ernstig worden genomen. Uit de contacten met de lokale radio's blijkt immers dat zij zich niet meer ernstig genomen voelen. De lokale radio's in een nieuw concept hebben volgens de CD&V-fractie op diverse vlakken meer dan ooit een belangrijke rol te vervullen in het Vlaamse radio- en medialandschap.

2. Bespreking

– Voorafgaande contacten met de lokale radio's

De heer Marino Keulen stelt dat de meerderheidspartijen de vaste wil hebben om de problematiek van de lokale radio's tijdens deze legislatuur aan te pakken, en dit zelfs op korte termijn. Dit is een element van goed bestuur. Dit komt ook de rechtszekerheid van de sector ten goede, en de gemeenschapsvormende rol van de sector. Dit debat kan inderdaad het best worden gestart door het organiseren van een hoorzitting met de betrokken actoren.

De spreker betreurt dat de bijeenkomst met de sector waarnaar de heer Decaluwe verwijst, niet het beoogde doel had. In plaats van te informeren en de gemoederen tot bedaren te brengen, werd paniek veroorzaakt. Hij stelt ook vast dat de heer Decaluwe zichzelf een staat van maagdelijkheid aanmeet, hoewel de toenmalige CVP-fractie en de voormalige minister voor Media, de heer Eric Van Rompuy, aan de basis liggen van een wetgevend initiatief dat de lokale radio's in een keurslijf drong, hun zendbereik zeer sterk beperkte, en hun economische leefbaarheid zwaar op de proef stelde. Dit is de reden waarom heel wat lokale radio's het vandaag heel moeilijk hebben, ingestapt zijn in een ketenradio, of er zelfs de brui aan hebben gegeven.

Intussen heeft de Vlaamse regering niet stil gezeten. De visitatiecommissies zijn ter plaatse gaan kijken hoe de lokale radio's functioneren en in welke mate ze beantwoorden aan de decretale verplichtingen.

De spreker vindt het contradictorisch dat de heer Carl Decaluwe vraagt dat de erkenningen met drie jaar zouden worden verlengd, terwijl hij tegelijk waarschuwt voor de leefbaarheid van de sector.

– *Reclamewerving door de lokale radio's*

De heer Miel Verrijken stelt dat de sector steeds meer publiciteit op lange termijn werft. Is het niet mogelijk om de huidige erkenningen onmiddellijk te verlengen, zodat de sector een publiciteitsprogramma kan opstellen met de publiciteitssector? De manier waarop het parlement en de regering in dit dossier te werk gaan, komt de commerciële en sociale belangen van de lokale radio's niet ten goede.

De heer Carl Decaluwe vraagt tegen wanneer een duidelijke uitspraak over deze problematiek mag worden verwacht. Het is inderdaad zo dat de lokale radio's reeds aan het onderhandelen zijn over hun reclamewerving. Ook voor het personeel is er zekerheid nodig. De spreker vraagt een verlenging van de erkenningen met drie jaar, of nog beter, een nieuw decreet. In elk geval moet er op vrij korte termijn duidelijkheid komen.

– *Frequentieverdeling*

Mevrouw Niki De Gryze hoopt dat er snel duidelijkheid komt in het onderzoek naar de frequenties onder de 102.4 MHz. Voorts wil ze verduidelijking over de plannen voor provinciale en themaradio's.

De heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, kondigde reeds eerder aan dat hij kort na het paasreces een beleidsnota zal indienen met betrekking tot de invulling van de FM-band 102.4 en 107.9 MHz. Deze nota zal spoedig aan de Vlaamse regering worden voorgelegd, en vervolgens aan het Vlaams Parlement.

Nadat de Franse Gemeenschap vorig jaar eenzijdig de coördinatiebesprekingen heeft opgezegd, zijn deze intussen hervat. Er vinden onderhandelingen plaats met vier partijen, met name de Vlaamse Gemeenschap, de Franse Gemeenschap, de Duitstalige Gemeenschap en het BIPT om tot een vergelijk te komen. Hij hoopt deze onderhandelingen tegen eind mei af te ronden, onder voorbehoud van problemen die bij coördinatieprocedures kunnen komen kijken. De Franse Gemeenschap overweegt om haar procedure te vereenvoudigen en te verkorten. Daartoe moet zij een decretaal initiatief nemen. Pas nadat de coördinatie is afgerond, kan Vlaanderen de datum bepalen wanneer beide frequentieplannen samen in werking kunnen treden. Dit zal vermoedelijk in de loop van 2003 zijn.

De minister deelt ook mee dat de sector de voorbije twee en een half jaar herhaaldelijk op het ka-

binet is ontvangen en een stand van zaken kreeg. De laatste vergadering vond plaats op 26 februari 2002. Toen waren zowat alle belangrijke personen uit de sector aanwezig: Frank Leys, voorzitter Vevora, Pascal Standaert, bestuurslid van Vevora, Bruno Heyndrickx, ondervoorzitter Vevora, Werner Schaefer, bestuurslid van de Vlaamse Federatie Lokale Radio VFLR, André Hemelrijck, ondervoorzitter VFLR, Filip Persoons, voorzitter VFLR. Dit mag volgens de minister worden aanzien als een zeer representatieve vertegenwoordiging van de sector van de lokale radio's.

De minister benadrukt dat de sector definitieve, en geen voorlopige oplossingen verwacht. De sector zelf stelt dat als men hen twee jaar ongewijzigd bezig laat, zij het niet zullen halen. Er zullen dan ook keuzes moeten worden gemaakt. Dit kan het voorwerp van de hoorzitting uitmaken.

3. Hoorzitting met vertegenwoordigers van de lokale radio's

Deze hoorzitting werd gepubliceerd als een apart stuk. Tijdens deze hoorzitting werd ook de nota van de regering "Particuliere radio in Vlaanderen" rondgedeeld, die als bijlage bij dit verslag werd opgenomen (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1091/2*).

4. Voortzetting van de bespreking

– *Pleidooi voor een snelle coördinatie van de frequentieverdeling*

De heer Carl Decaluwe verneemt dat de meerderheidspartijen samen een voorstel van decreet zullen indienen om een oplossing te vinden voor de lokale radio's (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1223/1*). De spreker neemt aan dat dit voorstel van decreet gebaseerd is op de nota "Particuliere radio in Vlaanderen". De CD&V-fractie wil dit voorstel van decreet in een positief klimaat bespreken, maar wenst duidelijk te stellen dat de discussie over de lokale radio's ten gronde moet worden gevoerd, zodat alweer niet moet worden gekozen voor een tijdelijke oplossing. Essentieel daarbij is dat ook een oplossing wordt gevonden voor de problematiek van de frequentieplanning. In de nota "Particuliere radio in Vlaanderen" is immers sprake van vijf regionale radio's, maar over het aantal lokale radio's, stadsradio's, en doelgroepenradio's blijft er onduidelijkheid.

Mevrouw Niki De Gryze sluit zich hierbij aan. Ze hoopt dat het zendbereik kan worden opgetrokken tot 15 km, en deelt mee dat de sector vragende partij is om bij de bespreking van het nieuwe voorstel van decreet te worden betrokken.

De heer Jo Vermeulen sluit zich aan bij de vraag van de heer Carl Decaluwe om de discussie over de lokale radio's ten gronde te voeren, en om snel duidelijkheid te scheppen over de beschikbare ruimte voor de frequentieplanning. Een akkoord met de Franse Gemeenschap is wat dit betreft een basisopdracht die snel tot een goed einde moet worden gebracht. Een grondige regeling impliceert echter ook dat de radiolicenties niet nogmaals met 1 jaar kunnen worden verlengd, maar ook niet met 3 jaar. Er is nood aan een fundamentele visie op lange termijn. Deze wordt niet in het voorstel van resolutie aangeboden, maar wel in het voorstel van decreet.

De heer Jo Vermeulen sluit zich echter wel aan bij een aantal bekommernissen in het voorstel van resolutie. Samenwerkingsverbanden mogen niet bestraft worden. Verder deelt hij ook de bezorgdheid over de leefbaarheid en het zendcomfort van de kleinschalige radio. Het is echter evident dat een regeling zich moet situeren binnen het regeerakkoord.

Het komt er volgens de spreker op aan om twee bezorgdheden te combineren, al zal het een moeilijke oefening zijn. Enerzijds moet er maximale steun worden gegeven voor de lokale radio's met mogelijkheden tot samenwerking en synergie, wegens de beperkte mogelijkheid tot het verwerven van een leefbaar financieel draagvlak. Anderzijds moet het "lokale element" van een lokale radio worden beschermd. Het kan nooit de bedoeling zijn dat hetzij de regionale hetzij de lokale radio's een soort cover up zijn voor een derde landelijke radio. Een landelijke of een regionale groep mag niet onrechtstreeks alle frequenties of financiële middelen beheersen.

De heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, begrijpt de vraag naar een snelle overeenkomst betreffende het frequentieplan, en zal hier ook de nodige energie aan besteden. Het Regeerakkoord gaat uit van drie soorten radio's: landelijke, regionale en stedelijk/lokale met als enige ambitie Vlaanderen een volwaardig radiolandschap te bezorgen. Daarbij moeten naast de openbare omroep ook commerciële initiatieven mogelijk zijn, die in een geest van concurrentie tot wederzijdse kwaliteitsverhoging kunnen leiden.

Voor de landelijke radio-omroepen werden onder de band 102.4 een 67-tal frequenties opgedolven in een ruimte die voorheen uitsluitend werd voorbehouden voor de openbare omroep. Deze frequenties hebben aanleiding gegeven tot het vormen van twee netten van frequenties die uiteindelijk werden toegekend aan twee landelijke radio-omroepen.

Vervolgens werd de band 102.4 tot 104.8 onderzocht. Mits een optimalisatie van het frequentiegebruik openen zich ook hier een aantal mogelijkheden. De nieuwe frequenties zijn vrij ruim.

In de middenband (102.4 – 104.8) kan men eventueel terugkeren naar de coördinatie die gebeurd is naar aanleiding van de Conventie van Genève. Hierdoor kunnen de zwaardere vermogensfrequenties terug worden geïnstalleerd, waardoor een antwoord wordt geboden op de impasse die al gedurende bijna acht jaar aansleept tussen de Vlaamse Gemeenschap en de Franse Gemeenschap om te komen tot een coördinatie van de FM-band.

Het herstel van de hogere vermogensfrequenties is volgens de minister een oplossing voor het probleem dat ontstond toen de Franstalige Gemeenschap in 1994 eenzijdig was overgeschakeld naar zwaardere vermogenszenders waardoor de Vlaamse zenders letterlijk werden weggeblazen en waardoor het zendcomfort in Vlaanderen niet meer gegarandeerd is. Hierdoor werd het financieel draagvlak van deze zenders aangetast.

Uit het Regeerakkoord leidt de minister af dat met hogere vermogensfrequenties vijf radionetten kunnen worden gemaakt met een regionale dekking. Daarnaast kunnen een aantal van deze zwaardere frequenties in de middenband 102.4 – 104.8 gebruikt worden als stedelijke frequentie die in de toekomst mogelijkheid zullen hebben om uit te zenden, mogelijk met 1 Kilowatt. Dat is 10 keer meer dan de huidige 100 Watt waardoor de leefbaarheid, de impact en de kracht van dergelijke stedelijke frequenties dermate zal zijn dat volwaardige radio-initiatieven kunnen worden vertaald in kwaliteit.

De minister meent dat er naast de landelijke en regionale radio's voldoende ruimte overblijft voor de stedelijke en lokale radio's. Er zijn immers voldoende frequenties beschikbaar voor een lokale invulling. Afhankelijk van de coördinatie zijn er ongeveer 67 landelijke frequenties, en 5 regionale netwerken die kunnen worden gevormd door de combinatie van 1 tot meerdere frequenties. Daar-

naast zijn er een aantal grote stedelijke frequenties, en nog een 200-tal lokale frequenties.

Natuurlijk stelt zich de vraag hoe ver men wil gaan in de samenwerkingsverbanden tussen landelijke en regionale, tussen regionale en lokale, tussen landelijke en lokale, en tussen regionale radio's onderling.

De minister is het eens met de heer Carl Decaluwe, die er samen met de sector voor pleit om het dossier niet op de lange baan te schuiven. De technische coördinatie betreffende de frequentieverdeling moet echter eerst tot een goed einde worden gebracht, teneinde de radio's een perspectief op lange termijn te kunnen bieden. De minister meent dat deze onderhandelingen met de Franstalige en Duitstalige Gemeenschap reeds ver gevorderd zijn. Zolang er geen akkoord is, is er echter niets beslist.

De heer Carl Decaluwe hoopt dat de minister aan het parlement de technische gegevens zal meedelen waarop de frequentieplanning berust, en die de basis vormen voor de coördinatiegesprekken met de andere gemeenschappen.

De minister is bereid deze gegevens ter beschikking te stellen.

– *Rol van het VCM bij de toe te kennen radiolicenties*

De heer Carl Decaluwe wenst duidelijk te stellen dat niet kan worden geduld dat het Vlaams Commissariaat voor de Media (VCM) in zijn huidige samenstelling de verantwoordelijkheid krijgt voor het toekennen van de radiolicenties van de lokale radio's. De geruchten over een gebrekkig onderzoek van de dossiers bij de recente toekenning van de twee landelijke radiolicenties aan radio 4FM en Q-Music worden immers steeds luider. Inmiddels werden reeds de pleidooien aangevat bij de Raad van State rond de vermeende onontvankelijkheid van het dossier voor een radiolicentie van Finn-Page. Uit het verslag van de auditeur blijkt duidelijk dat het VCM op een onwaarschijnlijk slordige manier te werk is gegaan bij de behandeling dit dossier.

Mogelijk nog meer bezwarend zijn voor de heer Carl Decaluwe de blijvende geruchten over lekken en indiscreties binnen het VCM dat nochtans gebonden was aan de geheimhouding tot op het ogenblik dat een definitieve beslissing rond de toekenning van de landelijke radiolicenties werd bekendgemaakt. Deze lekken hebben geleid tot handel met voorkennis op de beurs, waarvoor inmid-

dels een gerechtelijk onderzoek loopt. Het is trouwens ook ergerlijk dat de voorzitter van het VCM er problemen mee heeft dat in het parlement vragen worden gesteld omtrent de oorsprong van dit lek.

De heer André Denys volgt de heer Decaluwe niet in zijn beschuldigingen aan de commissarissen van het VCM. Zowel de Raad van State als een gerechtelijk onderzoek moeten nog klaarheid scheppen in deze zaak. Een versterking van de diensten van het VCM is daarentegen wél aangewezen.

De heer Jo Vermeulen wil de discussie over het VCM niet aangaan, maar sluit zich eveneens aan bij de vraag naar een uitbreiding van het personeelskader van het VCM.

Betreffende de toekenning van de radiolicenties door het VCM verwijst de heer Dirk Van Mechelen, Vlaams minister van Financiën en Begroting, Innovatie, Media en Ruimtelijke Ordening, naar het verslag over het decreet op het VCM (*Parl. St. VI. Parl. 1996-1997, nr. 742/6*) waaruit blijkt dat hij toen reeds wees op de moeilijke verstrengeling van de conformiteitscontrole en de opportuniteitscontrole. Beiden worden immers toegewezen aan het VCM dat wel verslag uitbrengt van zijn werkzaamheden, maar niet politiek verantwoordelijk is, en niet kan geïnterpelleerd worden, terwijl de minister van Media wel het voorwerp uitmaakt van de parlementaire controle. De minister is vragende partij dat de commissie zich in alle duidelijkheid uitsprekt over wie de licenties in de toekomst zal toekennen. Als dit aan de minister toekomt, zal hij de politieke verantwoordelijkheid nemen. Maar als het parlement deze bevoegdheid toebedeelt aan het VCM dan is dat een duidelijke keuze die de politieke verantwoordelijkheid van de minister beperkt. De minister pleit er dan ook voor om betreffende het vermeende lek in het VCM en de handel met voorkennis op de beurs, het resultaat van het gerechtelijk onderzoek af te wachten.

De heer Carl Decaluwe wenst duidelijk te stellen dat hij volledig achter de formule staat van een autonoom VCM. Na het gestuntel bij de toekenning van de twee landelijke radiolicenties gelooft hij echter niet meer in de commissarissen zelf. Hij voelt zich daarbij gesteund door het verslag van de auditeur bij de Raad van State. De spreker verzet zich tegen het toekennen van de overige radiolicenties door dezelfde commissarissen. Hij opteert ervoor om de plaatsvervangende commissarissen deze toekenningen te laten verrichten.

Wat de politieke verantwoordelijkheid betreft, deelt de heer Carl Decaluwe de mening van de minister niet. De spreker wijst reeds gedurende enkele maanden op het gestuntel binnen het VCM, maar wordt door de minister niet ernstig genomen. Tot op heden werd enkel de griffier van het VCM verwijderd. De minister heeft echter nog geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid om de plaatsvervangende commissarissen, al dan niet tijdelijk, te laten aantreden, of de zetelende commissarissen te ontslaan. De minister is voor de spreker derhalve politiek verantwoordelijk voor het slecht functioneren van het VCM.

De heer André Denys is het hier niet mee eens en neemt afstand van de ‘personenvendetta’ die wordt gevoerd. Het verwijderen van personen lost de fundamentele vraag niet op of het VCM als autonoom orgaan moet worden behouden of niet. Hij meent dat het parlementaire debat zich precies op dit punt moet concentreren. Eventueel moeten hiervoor de nodige decretale wijzigingen worden aangebracht. Het gerecht zal na onderzoek klaarheid scheppen over de reeds toegekende radiolicenties.

Betreffende de toekenning van de twee landelijke radiolicenties aan Q-music en 4FM verwijst de minister naar het rapporteringsverslag dat ter inzage ligt voor de parlementsleden. Wat Q-Music betreft meent de minister dat er een enorme evolutie is waar te nemen in het kwalitatieve aanbod. Betreffende 4FM verwijst de minister naar een juridische nota die hij aan het VCM liet bezorgen. Er breekt voor 4FM trouwens een cruciaal moment aan als eind juni 2002 de gecertificeerde jaarrekeningen moeten worden voorgelegd.

Op de vraag van de heer Carl Decaluwe wanneer het VCM zijn conclusies zal trekken uit de voor te leggen jaarrekeningen van radio 4FM, antwoordt de minister dat het VCM snel maar autonoom beslist over uitstel verlenen, schorsen of intrekken van de licentie.

Het debat over de organisatie van het VCM moet volgens de minister ten gronde worden gevoerd. In een nota van de directeur-generaal Media (nota pip-pepproject media en film dd. 15/4/2002) worden 4 mogelijke pistes beschreven voor de hervorming van het VCM. Indien een en ander aanleiding geeft tot een nieuwe constructie moeten hiervoor de nodige decretale aanpassingen worden aangebracht, eventueel via amendering op het voorstel van decreet dat intussen werd ingediend (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1223/1*).

Afhankelijk van de keuze die wordt gemaakt, zal volgens de minister ook meteen de huisvesting worden georganiseerd, want de vraag is op welke wijze het VCM wordt bemand. Kiest men voor een kleine groep medewerkers zoals dit momenteel de optie is, met 3 commissarissen, een griffier en een minimale bestaafing van een drietal mensen, of wenst men dat ook de deskundigen inzake frequenties deel uitmaken van het VCM? Kiest men voor het Engelse model, het ITC of het Nederlands Commissariaat voor de Media? In dit geval gaat het om echte instituten met honderden personeelsleden die o.a. een permanente screening uitvoeren van de media in zijn breedst mogelijke betekenis. Dit heeft echter budgettaire consequenties.

– *Beslissing tot samen behandelen met het voorstel van decreet houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995 (Stuk 1223, nrs 1 tot en met 3)*

Op basis van de hoorzitting en de daaropvolgende discussie, wordt door een aantal commissieleden het voorstel van decreet ingediend houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995 (*Parl. St. VI. Parl. 2001-2002, nr. 1223/1*).

De heer Carl Decaluwe is bereid over te gaan tot de behandeling van het voorstel van decreet, op voorwaarde dat wordt rekening gehouden met de bekommernissen die in het voorstel van resolutie zijn opgenomen.

Volgens de spreker moet vooreerst snel duidelijkheid worden gecreëerd over het frequentieplan. Hij wijst erop dat deze problematiek niet mag worden onderschat, mede in het licht van de recente schrapping door de Raad van State van twintig frequenties van de landelijke radio's 4FM en Q-Music op basis van een klacht van de Franse Gemeenschap (Arrest nr. 105.634 van 18 april 2002).

Bovendien moet de regering snel duidelijkheid verschaffen rond de rol van het VCM. Het kan immers niet dat de momenteel zetelende commissarissen belast worden met het toekennen van de licenties voor de lokale radio's.

Aangezien de indieners van het voorstel van resolutie akkoord gaan met de behandeling het voorstel van decreet houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 janu-

ari 1995, wordt het voorstel van resolutie zonder voorwerp.

Het verder verloop van de bespreking wordt opgenomen in het verslag van de bespreking van het voorstel van decreet houdende wijziging van sommige bepalingen van de decreten betreffende de radio-omroep en de televisie, gecoördineerd op 25 januari 1995 (*Parl. St.* VI. Parl. 2001-2002, nr. 1223/3).

De verslaggever,

Frans DE COCK

De voorzitter,

Jos STASSEN
